

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

14. prosince 2022*

„Veřejná služba – Dočasní zaměstnanci – Smlouva na dobu určitou – Neobnovení – Postup obnovení smlouvy – Zohlednění hodnotících zpráv – Nedokončená hodnotící zpráva – Odpovědnost – Majetková újma – Ztráta příležitosti – Nemajetková újma – Právomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci – Vykonalnost rozsudku Tribunálu“

Ve věci T-296/21,

SU, zastoupená L. Levi, advokátkou,

žalobkyně,

proti

Evropskému orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA), zastoupenému C. Coucke a E. Karatzou, jako zmocněnkyněmi, ve spolupráci s B. Wägenbaurem, advokátem,

žalovanému,

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

během porad ve složení S. Gervasoni (zpravodaj), předseda, L. Madise a J. Martín y Pérez de Nanclares, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: A. Marghelis, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po jednání konaném dne 8. září 2022,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

- 1 Žalobou založenou na článku 270 SFEU se žalobkyně, SU, domáhá zrušení rozhodnutí Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) ze dne 15. července 2020, kterým jí tento orgán neobnovil smlouvu, a bude-li to potřeba, rozhodnutí ze dne 11. února 2021, jímž byla zamítnuta její stížnost, a dále náhrady majetkové a nemajetkové újmy, která jí z tohoto důvodu údajně vznikla.

Skutečnosti předcházející sporu

- 2 Dne 15. ledna 2015 byla žalobkyně přijata do zaměstnání orgánem EIOPA na tříletou smlouvu jako dočasná zaměstnankyně s platovou třídou AD 8 do odboru dohledu jako seniorní odbornice na interní modely.
- 3 Dne 1. listopadu 2016 byla žalobkyně přeřazena do týmu „interní modely“ oddělení „Konvergence dohledu a kontroly“, stále jako seniorní odbornice na interní modely.
- 4 Od 31. října 2017 do 19. března 2018 byla žalobkyně na mateřské dovolené, po níž následovala rodičovská dovolená do 19. října 2018.
- 5 Dodatkem ze dne 15. ledna 2018 byla pracovní smlouva žalobkyně obnovena na dobu tří let do 15. ledna 2021.
- 6 Od 1. listopadu 2018 do 31. října 2019 žalobkyně pracovala v režimu práce na částečný úvazek (80 %) a v režimu strukturální práce z domova jeden den týdně. Znovu v těchto režimech pracovala od 1. února 2020 do 15. července 2020. Rovněž jí byla dle potřeby povolována příležitostná práce z domova.
- 7 Dne 9. prosince 2019 žalobkyně v rámci hodnocení za rok 2019 předložila své sebehodnocení a dne 15. ledna 2020 měla pohovor se svým hodnotitelem.
- 8 Dne 16. ledna 2020 předal hodnotitel hodnocení žalobkyně. V položce „celkové hodnocení a potenciál“, jež obsahuje „celkové hodnocení období, na které se vztahuje toto hodnocení, a případně komentář k potenciálu pracovníka“, hodnotitel ohodnotil výkonnost žalobkyně jako „uspokojivou“ a poznamenal, že žalobkyně „má potenciál, aby byla klíčovou zaměstnankyní dohledu v oblasti [interních modelů] EIOPA, ale tento potenciál bude muset promítnout do hmatatelnějších a kvalitnějších [výkonů]; rok 2019 ne[byl] dostačující, výsledky v roce 2020 se m[usí] zlepšit, aby zůstaly celkově uspokojující“.
- 9 Žalobkyně svou hodnotící zprávu odmítla akceptovat a dne 21. ledna 2020 předložila připomínky.
- 10 Výkonný ředitel EIOPA, který je rovněž revizním hodnotitelem s pravomocí rozhodnout v případě odůvodněného odmítnutí hodnotící zprávy dotyčným zaměstnancem, na odmítnutí a připomínky žalobkyně nereagoval, a v této zprávě tedy k těmto připomínkám nezaujal stanovisko.
- 11 Dne 27. února 2020 proběhla na žádost žalobkyně schůzka mezi výkonným ředitelem EIOPA a žalobkyní.

- 12 Dne 2. července 2020 obdržela žalobkyně zprávu týkající se obnovení její pracovní smlouvy, ve které vedoucí odboru nedoporučil druhé obnovení její smlouvy.
- 13 Dne 8. července 2020 předložila žalobkyně své připomínky a dne 14. července 2020 se setkala s výkonným ředitelem EIOPA za účelem projednání doporučení neobnovit její smlouvu.
- 14 Dne 15. července 2020 výkonný ředitel EIOPA rozhodl o neobnovení smlouvy žalobkyně (dále jen „rozhodnutí o neobnovení smlouvy“).
- 15 Dne 13. října 2020 podala žalobkyně stížnost proti rozhodnutí o neobnovení smlouvy a v případě potřeby proti její hodnotící zprávě za rok 2019 na základě čl. 90 odst. 2 služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“), který se podle článku 46 pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropské unie (dále jen „PŘOZ“) použije obdobně na dočasné zaměstnance.
- 16 Dne 15. ledna 2021 informoval výkonný ředitel žalobkyni o svém úmyslu zamítnout její stížnost a požádal ji o předložení připomínek, kteréžto byly předloženy dne 22. ledna 2021.
- 17 Dne 1. února 2021 zaslal výkonný ředitel žalobkyni aktualizovaný návrh rozhodnutí o zamítnutí její stížnosti a požádal ji o předložení připomínek, kteréžto byly předloženy dne 8. února 2021.
- 18 Rozhodnutím ze dne 11. února 2021 zamítl výkonný ředitel stížnost žalobkyně (dále jen „rozhodnutí o zamítnutí stížnosti“).

Návrhová žádání účastníků řízení

- 19 Žalobkyně poté, co na jednání vzala zpět bod návrhových žádání znějících na zrušení hodnotící zprávy za rok 2019, což bylo zaneseno do protokolu z jednání, navrhuje, aby Tribunál:
 - zrušil rozhodnutí o neobnovení smlouvy;
 - v případě potřeby zrušil rozhodnutí o zamítnutí stížnosti,
 - uložil náhradu majetkové újmy, jak byla vyčíslena v žalobě, a nemajetkové újmy, vyčíslené *ex æquo et bono* na 10 000 euro;
 - uložil EIOPA náhradu nákladů řízení.
- 20 EIOPA navrhuje, aby Tribunál:
 - žalobu zamítl;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K předmětu žaloby

- 21 Je třeba připomenout, že podle ustanovení čl. 90 odst. 2 ve spojení s čl. 91 odst. 1 a 2 služebního řádu, které se použijí na dočasné zaměstnance obdobně na základě článku 46 PŘOZ, je každý zaměstnanec, na kterého se vztahuje služební řád, oprávněn podat žalobu k Tribunálu pouze tehdy, pokud předtím podal k orgánu oprávněnému k uzavírání pracovních smluv (dále jen „OOUPS“) stížnost proti aktu nepříznivě zasahujícímu do jeho právního postavení, nebo pokud uvedený orgán nepřijal rozhodnutí, které musí přijmout podle služebního řádu. Stížnost a její výslovné nebo implicitní zamítnutí tvoří nedílnou součást komplexního řízení a je jen jedním z předpokladů, které musí být splněny před podáním žaloby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. října 2006, *Staboli v. Komise*, T-281/04, EU:T:2006:334, body 25 a 26).
- 22 Podle ustálené judikatury návrhová žádání, která formálně směřují ke zrušení rozhodnutí o zamítnutí stížnosti, mají ten účinek, že se Tribunálu předkládá akt, proti němuž byla stížnost podána, pokud jako taková nemají samostatný obsah (viz rozsudek ze dne 20. listopadu 2007, *Ianniello v. Komise*, T-205/04, EU:T:2007:346, bod 27 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 16. prosince 2020, *VP v. Cedefop*, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 75; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 17. ledna 1989, *Vainker v. Parlament*, 293/87, EU:C:1989:8, bod 8).
- 23 Pokud má však rozhodnutí o zamítnutí stížnosti jiný dosah než akt, proti němuž byla tato stížnost podána, zejména pokud mění původní rozhodnutí nebo pokud obsahuje přezkum situace žalobce na základě nových právních a skutkových okolností, které by byly zohledněny, pokud by nastaly nebo byly příslušnému orgánu známy před přijetím původního rozhodnutí, může Tribunál rozhodnout konkrétně o návrhových žádáních formálně směřujících proti rozhodnutí o zamítnutí stížnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. září 2011, *Adjemian a další v. Komise*, T-325/09 P, EU:T:2011:506, bod 32 a citovaná judikatura).
- 24 V projednávané věci se žalobkyně kromě zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy domáhá, aby bylo zrušeno, bude-li to třeba, rozhodnutí o zamítnutí stížnosti.
- 25 Toto posledně uvedené rozhodnutí není pouhým potvrzením rozhodnutí o neobnovení smlouvy, neboť výkonný ředitel EIOPA své stanovisko zaujal s ohledem na nové skutečnosti. Konkrétně výkonný ředitel EIOPA odkázal na nové skutkové okolnosti, a sice že jakožto revizní hodnotitel nebyl nikdy informován o tom, že žalobkyně odmítla akceptovat její hodnotící zprávu za rok 2019, a že tato zpráva nebyla z procesního hlediska dokončena.
- 26 Za těchto podmínek je třeba se zabývat návrhovými žádáními znějícími na zrušení jak rozhodnutí o neobnovení smlouvy, tak rozhodnutí o zamítnutí stížnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. prosince 2020, *VP v. Cedefop*, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 79 a citovaná judikatura).
- 27 Kromě toho rozhodnutí o zamítnutí stížnosti upřesňuje některé aspekty odůvodnění rozhodnutí o neobnovení smlouvy. Vzhledem k evolutivní povaze postupu před zahájením soudního řízení bude tedy rovněž třeba zohlednit při přezkumu legality rozhodnutí o neobnovení smlouvy toto odůvodnění, neboť toto odůvodnění by mělo být ve shodě s posledně uvedeným aktem (rozsudek

ze dne 16. prosince 2020, VP v. Cedefop, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 80; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 9. prosince 2009, Komise v. Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, body 58 a 59 a citovaná judikatura).

K návrhovým žádáním znějícím na zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti

- 28 Na podporu svých návrhových žádání na zrušení vznáší žalobkyně šest žalobních důvodů směřujících k prokázání protiprávnosti rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti, jež vycházejí:
- první žalobní důvod ze skutečnosti, že hodnotící zpráva za rok 2019 nebyla náležitě dokončena a že zpráva týkající se obnovení smlouvy vycházela z nedokončené hodnotící zprávy;
 - druhý žalobní důvod z porušení zásady nestrannosti, článku 11 služebního řádu a článku 41 Listiny základních práv EU;
 - třetí žalobní důvod z porušení práva být vyslechnut a povinnosti uvést odůvodnění, z porušení článku 25 služebního řádu, článku 41 Listiny základních práv a bodů 6.7, 6.9 a 6.10 postupu obnovení smlouvy EIOPA ze dne 14. srpna 2017 (dále jen „postup obnovení smlouvy“);
 - čtvrtý žalobní důvod ze zjevně nesprávného posouzení, neprovedení pečlivého posouzení všech aspektů věci a porušení článku 41 Listiny základních práv a bodů 4 a 6.5 postupu obnovení smlouvy;
 - pátý žalobní důvod z diskriminace na základě pohlaví a rodinné situace v rozporu s článkem 1d služebního řádu a s články 21 a 23 Listiny základních práv a
 - šestý žalobní důvod z porušení povinnosti řádné péče.
- 29 V zájmu hospodárnosti řízení a dodržení zásady řádného výkonu spravedlnosti může unijní soud rozhodnout o žalobě, aniž se nutně musí vyjádřit ke všem důvodům a argumentům předloženým účastníky řízení (viz rozsudek ze dne 5. února 2018, Ranocchia v. ERCEA, T-208/16, EU:T:2018:68, bod 57 a citovaná judikatura). V projednávané věci je třeba se nejprve zabývat prvním žalobním důvodem, aniž je nutné zkoumat ostatní žalobní důvody vznesené žalobkyní.
- 30 V rámci prvního žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí o neobnovení smlouvy je protiprávní, neboť je založeno na hodnotící zprávě za rok 2019, která nebyla dokončena.
- 31 Žalobkyně zdůrazňuje, že její hodnotící zpráva za rok 2019 je podstatným prvkem odůvodnění rozhodnutí o neobnovení smlouvy. Uvedená zpráva přitom nebyla dokončena, jelikož žalobkyně neměla možnost se k ní užitečně vyjádřit. Tato zpráva tedy nemůže sloužit jako základ pro přijetí rozhodnutí o neobnovení smlouvy. Jedná se o procesní vadu postihující legalitu rozhodnutí o neobnovení smlouvy, jež tedy postrádá právní nebo skutkový základ, a to tím spíše, že uvedené rozhodnutí výslovně odkazuje na hodnocení žalobkyně obsažené v hodnotící zprávě za rok 2019.
- 32 Kromě toho nelze vyloučit, že kdyby byly připomínky žalobkyně zpochybňující její hodnocení v hodnotící zprávě za rok 2019 v rozhodné době řádně zohledněny, OOUPS by přijal jiné rozhodnutí ohledně obnovení její smlouvy. Nic totiž neprokazuje, že její připomínky týkající se

hodnotící zprávy za rok 2019 byly zohledněny a potvrzení negativních připomínek jejího hodnotitele v rozhodnutí o zamítnutí stížnosti není odůvodněno. EIOPA tak nemůže potvrdit posouzení provedené hodnotitelem v hodnotící zprávě za rok 2019.

- 33 EIOPA namítá, že hodnocení žalobkyně za rok 2019 proběhlo řádně až do fáze odvolání a připomínky hodnotitele byly sděleny a zůstávají platné pro účely hodnocení vývoje pracovních výkonů žalobkyně v roce 2020 a rozhodnutí o obnovení její smlouvy.
- 34 EIOPA mimoto uznává existenci procesního opomenutí při hodnocení žalobkyně v roce 2019, ale má za to, že odvolání žalobkyně bylo implicitně zamítnuto. OOUPS totiž uvedl, že kdyby mu bylo předloženo odvolání žalobkyně proti její hodnotící zprávě, potvrdil by posledně uvedenou zprávu a že připomínky žalobkyně přiložené k zamítnutí její hodnotící zprávy za rok 2019 nemohly rozhodnutí o neobnovení smlouvy zpochybnit. OOUPS kromě toho žalobkyni během pohovoru konaného dne 27. února 2020 sdělil, že souhlasí s hodnocením provedeným jejím hodnotitelem.
- 35 Za účelem rozhodnutí o těchto argumentech, které vycházejí z nedokončenosti hodnotící zprávy za rok 2019, je třeba nejprve přezkoumat právní status uvedené zprávy.

K nedokončenosti hodnotící zprávy za rok 2019

- 36 Z ustanovení čl. 43 prvního pododstavce služebního řádu ve spojení s čl. 15 odst. 2 PŘOZ vyplývá, že administrativa musí dbát na pravidelné vypracovávání zpráv o způsobilosti, výkonnosti a chování každého zaměstnance ve službě, a to jak z důvodů řádné správy, tak za účelem ochrany jejich zájmů. Hodnotící zprávy totiž představují písemný a formální důkaz o kvalitě práce, kterou zaměstnanec vykonával během posuzovaného období (rozsudky ze dne 13. prosince 2018, Wahlström v. Frontex, T-591/16, nezveřejněný, EU:T:2018:938, body 55 a 56, a ze dne 12. února 2020, WD v. EFSA, T-320/18, nezveřejněný, EU:T:2020:45, bod 60).
- 37 Podle článku 7 odst. 1 rozhodnutí Komise C (2013) 8985 ze dne 16. prosince 2013 o obecných prováděcích ustanoveních k článku 43 služebního řádu a o prováděcích pravidlech k čl. 44 prvnímu pododstavci služebního řádu [dále jen „rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013“, které se obdobně použije na EIOPA (EIOPA-MB-14/018)], odůvodněné odmítnutí zprávy pracovníkem automaticky představuje postoupení věci reviznímu hodnotiteli. Odstavec 3 téhož článku stanoví, že revizní hodnotitel zprávu potvrdí nebo změní, přičemž své rozhodnutí odůvodní ve lhůtě dvaceti pracovních dnů ode dne odůvodněného odmítnutí hodnotící zprávy, zatímco odstavec 4 stanoví, že zpráva se stává konečnou po rozhodnutí revizního hodnotitele.
- 38 Článek 7 odst. 4 rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013 výslovně stanoví, že zpráva se stává konečnou po rozhodnutí revizního hodnotitele a „pracovník je informován elektronickou poštou nebo jiným způsobem, že rozhodnutí, kterým se zpráva stává konečnou, bylo přijato [...] [a] v tomto okamžiku má rovněž přístup k rozhodnutí revizního hodnotitele [; t]ato informace se považuje za sdělení rozhodnutí ve smyslu článku 25 služebního řádu [; t]říměsíční lhůta stanovená v čl. 90 odst. 2 služebního řádu pro podání stížnosti běží od okamžiku sdělení této informace.“
- 39 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že článek 7 rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013 jakožto ustanovení formálního rozhodnutí Komise, které bylo řádně zveřejněno a provedeno, zavádí právně závazné vnitřní pravidlo s obecnou působností omezující výkon posuzovací pravomoci tohoto orgánu, jakož i EIOPA, který rozhodl o obdobném použití tohoto rozhodnutí v oblasti organizace svých struktur a řízení zaměstnanců, kteří se ho mohou dovolávat před unijním

soudem, jenž zajišťuje jeho dodržování (obdobně viz rozsudky ze dne 27. dubna 2012, De Nicola v. EIB, T-37/10 P, EU:T:2012:205, bod 40, a ze dne 7. července 2009, Bernard v. Europol, F-54/08, EU:F:2009:86, bod 47).

- 40 Z těchto ustanovení jasně vyplývá, že pokud pracovník odmítne hodnotící zprávu, stává se tato zpráva konečnou až po rozhodnutí revizního hodnotitele. Podle judikatury totiž platí, že má-li revizní hodnotitel plnou kontrolní pravomoc týkající se opodstatněnosti hodnocení obsažených v hodnotící zprávě a může ji potvrdit nebo změnit, a protiprávně se zdrží výkonu své kontroly, hodnotící zpráva odmítnutá pracovníkem se nestává konečnou (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 27. dubna 2012, De Nicola v. EIB, T-37/10 P, EU:T:2012:205, body 38, 41 a 60).
- 41 Jak kromě toho správně tvrdí žalobkyně, z rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013 nevyplývá nic, z čeho by bylo možné dovodit, že po uplynutí lhůty pro přijetí rozhodnutí revizním hodnotitelem je odůvodněné odmítnutí hodnotící zprávy implicitně zamítnuto.
- 42 Na rozdíl od toho, co tvrdí EIOPA, totiž cílem ani účinkem odkazu na čl. 90 odst. 2 služebního řádu učiněný v čl. 7 odst. 4 rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013 není v projednávané věci uplatnit pravidlo zavedené článkem 90 odst. 1 služebního řádu, a sice že neposkytnutí odpovědi na žádost osoby, na kterou se vztahuje služební řád, vyzývající orgán oprávněný ke jmenování k přijetí rozhodnutí ve vztahu k ní, se považuje za implicitní zamítnutí po uplynutí lhůty čtyř měsíců. Článek 7 odst. 4 rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013 zavádí vlastní pravidlo hodnotícího řízení použitelné v projednávaném případě, které nemůže být vyloučeno ve prospěch pravidla zavedeného čl. 90 odst. 1 služebního řádu. Znění čl. 7 odst. 4 rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013 nemůže být změněno ani výkladem provedeným ve světle pravidla zavedeného čl. 90 odst. 1 služebního řádu, který upravuje odlišné řízení a lhůtu.
- 43 V projednávané věci výkonný ředitel EIOPA, jenž je rovněž revizním hodnotitelem, v rozhodnutí o zamítnutí stížnosti uvedl, a tento bod byl rovněž potvrzen na jednání, že se neseznámil s odůvodněným odmítnutím hodnotící zprávy žalobkyně za rok 2019 a připustil, že tato zpráva nebyla nikdy dokončena. EIOPA ve své žalobní odpovědi vysvětluje, že revizní hodnotitel nikdy neobdržel oznámení o odmítnutí žalobkyně její hodnotící zprávy za rok 2019 z důvodu technické závady, aniž poskytl další upřesnění, kromě skutečnosti, že od příslušného poskytovatele služeb bylo v listopadu 2021 požadováno, aby bylo zavedeno zasílání oznámení, pokud pracovník svou hodnotící zprávu odmítne.
- 44 Administrativa však nemůže namítat svou vnitřní organizaci, aby odůvodnila nesplnění své prvořadě povinnosti dbát na pravidelné vypracování hodnotících zpráv ve lhůtách a na jejich pravidelné vyhotovení (rozsudek ze dne 18. prosince 1980, Gratreau v. Komise, 156/79 a 51/80, nezveřejněný, EU:C:1980:304, bod 15).
- 45 Z výše uvedeného vyplývá, že nečinnost revizního hodnotitele poté, co žalobkyně odmítla hodnotící zprávu za rok 2019, v důsledku vnitřního organizačního pochybení, nemůže být považována za implicitní potvrzení uvedené zprávy, které by vedlo k tomu, že by se stala konečnou a začala by běžet lhůta pro podání stížnosti proti této zprávě. Zásada právní jistoty, jíž se dovolává EIOPA, nemůže žalobkyni ukládat povinnost řádné péče, kterou má administrativa, a EIOPA nemůže platně tvrdit, že došlo k prekluzi práva žalobkyně dovolávat se protiprávnosti hodnotícího řízení, protože nepodala proti tomuto údajnému implicitnímu zamítnutí stížnost. Existenci takového implicitního zamítnutí konečně nelze konstatovat, jelikož výkonný ředitel, který nevěděl o odvolání podaném žalobkyní proti její hodnotící zprávě, nemohl k tomuto odvolání zaujmout žádné stanovisko.

- 46 Kromě toho, i když žalobkyně na jednání vzala zpět návrhová žádání směřující proti této zprávě (viz bod 19 výše), učinila tak, aniž tím byla dotčena kritika vyjádřená v jejích písemnostech ohledně nedokončenosti uvedené zprávy.
- 47 Z toho vyplývá, že zaprvé je hodnotící zpráva žalobkyně za rok 2019 nedokončeným dokumentem, který nemohl být zohledněn pro účely hodnocení výkonu žalobkyně, a zadruhé je žalobkyně oprávněna doprovodně uplatňovat protiprávnost spočívající v nedokončenosti hodnotící zprávy za uvedený rok (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. února 2020, *WD v. EFSA*, T-320/18, nezveřejněný, EU:T:2020:45, bod 62).

K důsledkům nedokončenosti hodnotící zprávy za rok 2019

- 48 Úvodem je třeba připomenout, že dočasný zaměstnanec, který má smlouvu na dobu určitou, nemá v zásadě žádný nárok na obnovení své smlouvy, jelikož takové obnovení je pouhou možností, která podléhá podmínce, že je v souladu se zájmem služby (rozsudky ze dne 6. února 2003, *Pyres v. Komise*, T-7/01, EU:T:2003:27, bod 64, a ze dne 16. prosince 2020, *VP v. Cedefop*, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 103).
- 49 Na rozdíl od úředníků, kterým služební řád zaručuje stálost zaměstnání, se totiž na dočasné zaměstnance vztahuje jiný režim, jehož základem je pracovní smlouva uzavřená s dotčeným orgánem. Doba trvání pracovního poměru mezi orgánem a dočasným zaměstnancem přijatým na dobu určitou se tak řídí právě podmínkami stanovenými ve smlouvě uzavřené mezi smluvními stranami. Kromě toho rovněž ustálená judikatura přiznává administrativě širokou posuzovací pravomoc v oblasti obnovení smlouvy (viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, *Wahlström v. Frontex*, T-591/16, nezveřejněný, EU:T:2018:938, bod 46 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 16. prosince 2020, *VP v. Cedefop*, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 106).
- 50 I když má administrativa širokou posuzovací pravomoc, Tribunál, k němuž byla podána žaloba na neplatnost aktu přijatého v rámci výkonu takové pravomoci, přesto vykonává přezkum legality tohoto aktu, který se projevuje v různých ohledech. Pokud jde o návrh na zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy dočasného zaměstnance, přezkum unijního soudu se musí omezit na ověření neexistence nesprávného právního posouzení, zjevně nesprávného posouzení a zneužití pravomoci, jakož i neexistence porušení povinnosti péče, kterou má administrativa v případě, že má rozhodnout o obnovení smlouvy, již uzavřela s některým ze svých zaměstnanců. Navíc Tribunál přezkoumává, zda se administrativa dopustila věcných nesprávností (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, *Wahlström v. Frontex*, T-591/16, nezveřejněný, EU:T:2018:938, bod 47 a citovaná judikatura).
- 51 Kromě toho, jakmile administrativa vnitřní směrnici zavedla zvláštní režim, který je určen k zajištění transparentnosti řízení o obnovení smluv, přijetí tohoto režimu lze analyzovat jako vlastní omezení posuzovací pravomoci orgánu, jak bylo uvedeno v bodě 39 výše, a vede k přeměně výše popsaného původního režimu smluvních zaměstnanců, vyznačujícího se nejistotou smluv na dobu určitou, na režim zavádějící zásadu obnovení za určitých podmínek. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že rozhodnutí orgánu sdělené všem zaměstnancům, které upřesňuje použitelná kritéria a postup použitelný v rámci výkonu posuzovací pravomoci v oblasti obnovení nebo neobnovení smluv, totiž představuje vnitřní směrnici, která musí být jako taková považována za pravidlo chování, jež administrativa uložila sama sobě a od kterého se nemůže odchýlit bez uvedení důvodů, jež ji k tomu vedly, protože jinak by byla porušena zásada rovného

zacházení (viz rozsudek ze dne 7. července 2009, Bernard v. Europol, F-54/08, EU:F:2009:86, bod 47 a citovaná judikatura; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 27. dubna 2012, De Nicola v. EIB, T-37/10 P, EU:T:2012:205, bod 40).

- 52 V projednávaném případě představuje postup obnovení smlouvy EIOPA, který definuje obecnou politiku uvedené agentury v oblasti obnovování smluv, vnitřní směrnici ve smyslu výše uvedené judikatury.
- 53 Bod 4 postupu obnovení pracovní smlouvy stanoví, že „rozhodnutí o obnovení pracovních smluv přijímá výkonný ředitel (OOUPS) podle potřeb služby a s ohledem na takové úvahy, jako: a) kontinuita pracovního místa [...] b) výkony pracovníka [...] c) způsobilost zaměstnance [...] d) potřeby úřadu“.
- 54 Konkrétně bod 4 písm. b) postupu obnovení smlouvy stanoví, že pokud OOUPS přijme rozhodnutí o obnovení smlouvy na základě výkonů pracovníka, toto kritérium se posuzuje „na základě popisu pracovního místa zastávaného pracovníkem a výročních hodnotících zpráv o výkonech a, pokud ještě nebyla vypracována žádná hodnotící zpráva, na základě zprávy týkající se jeho zkušební doby a všech ostatních příslušných dokumentů“. Bod 6.5 postupu obnovení smlouvy doplňuje, že doporučení vedoucího odboru ohledně obnovení smlouvy se předkládá po rozhovoru upraveném v bodě 6.4 a musí zohlednit „předchozí hodnotící zprávy pracovníka a vhodnost schopností pracovníka pro pracovní místo, podle možných předpokladů, jak se bude v následujících letech vyvíjet; [o]ddělení lidských zdrojů se přesvědčí, že vedoucí odboru má přístup ke všem hodnotícím zprávám pracovníka“. Podle bodu 6.9 postupu obnovení smluv přijme konečné rozhodnutí výkonný ředitel, jenž zohlední doporučení vedoucího odboru a připomínky pracovníka a kritéria uvedená v bodě 4 uvedeného rozhodnutí.
- 55 Z těchto ustanovení vyplývá, že pokud je rozhodnutí o obnovení smlouvy přijato na základě kritéria týkajícího se výkonů pracovníka, musí být hodnotící zprávy dotčené osoby zohledněny jak ve stadiu doporučení vedoucího odboru, tak ve fázi přijetí rozhodnutí.
- 56 V projednávané věci doporučení vedoucího odboru žalobkyně ze dne 2. července 2020 týkající se obnovení její smlouvy začalo citací závěru hodnotící zprávy žalobkyně za rok 2019. Uvedené doporučení se poté soustředilo na výkony žalobkyně během prvního období roku 2020. Nezmiňovalo předchozí hodnotící zprávy.
- 57 Pokud jde o rozhodnutí o neobnovení smlouvy, vyplývá z něj, že při hodnocení pracovních výkonů žalobkyně OOUPS výslovně vycházel z pracovních výkonů od roku 2019. Rozhodnutí o neobnovení smlouvy totiž odmítá dobré pracovní výkony žalobkyně během jejích prvních odpracovaných let u EIOPA jako „irelevantní“. OOUPS kromě toho zdůrazňuje, že žalobkyně „nebyla schopna pracovat na očekávané úrovni seniorního odborníka AD 8 již od roku 2019“. Dodává, že žalobkyně obdržela „jasné upozornění“ v tomto smyslu již od hodnotícího období 2019 a i přes toto upozornění se její výkony nezlepšily. Rozhodnutí o neobnovení smlouvy nezmiňuje žádnou jinou hodnotící zprávu než zprávu za rok 2019.
- 58 Rozhodnutí o zamítnutí stížnosti vysvětluje, že dobré pracovní výkony žalobkyně v letech 2015 až 2017 odůvodňovaly první obnovení její smlouvy, ale že pokud se jedná o obnovení smlouvy podruhé, a to na dobu neurčitou, je třeba se zaměřit na období po prvním obnovení. Rozhodnutí o zamítnutí stížnosti zdůrazňuje, že pro OOUPS toto období pokrývá především rok 2019 a první pololetí roku 2020, neboť skutečnost, že žalobkyně byla na mateřské a rodičovské dovolené, vedla k tomu, že do října 2018 nebyla přítomna v kanceláři.

- 59 Z těchto úvah vyplývá, že jedinou hodnotící zprávou, již OOUPS skutečně zohlednil, je zpráva, která se týkala výkonů žalobkyně za rok 2019. Tato hodnotící zpráva se však nikdy nestala konečnou a nemohla být při hodnocení výkonů žalobkyně zohledněna (viz bod 47 výše).
- 60 Proto bylo posouzení výkonů žalobkyně provedeno na základě neúplné dokumentace, jelikož neobsahovalo její konečnou hodnotící zprávu za rok 2019 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. února 2020, WD v. EFSA, T-320/18, nezveřejněný, EU:T:2020:45, bod 61).
- 61 Rozhodnutí o neprodloužení smlouvy tedy porušilo ustanovení postupu prodloužení smlouvy, která ukládají zohlednění předchozích hodnotících zpráv pracovníka (viz bod 53 výše).
- 62 Podle judikatury taková procesní vada může mít za následek zrušení napadeného rozhodnutí jen tehdy, pokud se prokáže, že mohla mít vliv na obsah rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. ledna 2013, Wahlström v. Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, bod 58 a citovaná judikatura). Konkrétně pouhá skutečnost, že při posuzování výkonů žalobkyně byla její osobní dokumentace neúplná, zejména z důvodu neexistence hodnotící zprávy, nestačí ke zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy, ledaže se prokáže, že tato okolnost mohla mít rozhodující vliv na postup obnovení smlouvy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. února 2020, WD v. EFSA, T-320/18, nezveřejněný, EU:T:2020:45, bod 63).
- 63 O takový případ se jedná v projednávané věci.
- 64 Nejprve je totiž třeba uvést, že na rozdíl od tvrzení EIOPA nelze vyloučit, že pokud by se revizní hodnotitel řádně seznámil s tím, že žalobkyně odmítla svou hodnotící zprávu za rok 2019, která ostatně obsahovala posouzení hodnotitele shrnuté pod zmínkou jako „uspokojivé“, a s připomínkami žalobkyně, mohl by tyto připomínky zohlednit a uvedenou zprávu nebo její odůvodnění změnit. V tomto ohledu judikatura zdůrazňuje, že administrativa má povinnost dostatečně a podrobně odůvodnit každou hodnotící zprávu a umožnit dotčené osobě vyjádřit se k tomuto odůvodnění, přičemž dodržení těchto požadavků je o to důležitější, pokud je hodnocení horší oproti dřívějšímu hodnocení, jako je tomu v projednávané věci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. prosince 2014, DE v. EMA, F-103/13, EU:F:2014:265, bod 38). Pokud tedy hodnocení a postup stanovený v článku 7 rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2013 nemá ztratit smysl, je třeba odmítnout tvrzení EIOPA, že pokud by bylo odvolání žalobkyně předloženo OOUPS a pokud by o něm rozhodoval, potvrdil by hodnotící zprávu za rok 2019, a podle něhož by tato zpráva tedy měla být zohledněna pro účely postupu obnovení smlouvy.
- 65 Dále je třeba přihlídnout, jak zdůrazňuje žalobkyně, k převažujícímu významu hodnocení jejích výkonů za rok 2019 v doporučení vedoucího odboru a v rozhodnutí o neobnovení smlouvy.
- 66 Konečně nelze vyloučit, že vedoucí odboru, který byl řádně vyzván, aby se vyjádřil k pracovním výkonům žalobkyně v souladu s bodem 6.5 postupu obnovení smlouvy, by mohl předložit jiné nebo jinak odůvodněné návrhy, pokud jde o obnovení její smlouvy, a že OOUPS by mohl přijmout odlišné rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. ledna 2013, Wahlström v. Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, bod 58).
- 67 Skutečnost, že připomínky žalobkyně k její hodnotící zprávě za rok 2019 nebyly zohledněny a tato zpráva se nestala konečnou, tedy mohla mít rozhodující vliv na postup obnovení smlouvy.
- 68 Ze všech předcházejících úvah vyplývá, že prvnímú žalobnímu důvodu žalobkyně je třeba vyhovět.

- 69 Proto musí být rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti zrušeny, aniž je třeba zkoumat ostatní žalobní důvody vznesené žalobkyní.

K návrhovým žádáním na náhradu újmy

- 70 Žalobkyně má za to, že prokázala protiprávnost rozhodnutí o neobnovení její smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti, která jí způsobila majetkovou a nemajetkovou újmu, již by měl EIOPA nahradit.
- 71 EIOPA argumentaci žalobkyně zpochybňuje.
- 72 Podle ustálené judikatury v rámci návrhu na náhradu škody podaného úředníkem nebo zaměstnancem založení odpovědnosti Unie předpokládá splnění souboru podmínek, a sice protiprávnosti jednání vytýkaného orgánům, skutečného vzniku tvrzené újmy a existence příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním a uplatňovanou újmou (viz rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Komise v. Petrilli, T-143/09 P, EU:T:2010:531, bod 45 a citovaná judikatura).
- 73 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že spory v oblasti veřejné služby podle článku 270 SFEU a článků 90 a 91 služebního řádu, včetně sporů týkajících se náhrady újmy způsobené úředníkovi nebo zaměstnanci, se řídí zvláštními a speciálními pravidly ve vztahu k pravidlům, jimiž se řídí mimosmluvní odpovědnost Unie v rámci článku 268 a čl. 340 druhého pododstavce SFEU. Zejména ze služebního řádu totiž vyplývá, že na rozdíl od jakéhokoli jiného jednotlivce pojí úředníka nebo zaměstnance Unie k orgánu, pro který pracuje, pracovním vztahem, v jehož rámci existuje rovnováha zvláštních vzájemných práv a povinností, jež se projevuje v podobě povinnosti orgánů jednat vůči dotyčnému s náležitou péčí. Tato rovnováha má v zásadě ochránit vztah důvěry, který musí mezi orgány a jejich úředníky a zaměstnanci existovat, aby bylo občanům zaručeno, že orgány budou jim svěřené úkoly v obecném zájmu řádně plnit. Z toho vyplývá, že pokud Unie jedná jako zaměstnavatel, podléhá přísnější odpovědnosti, která se projevuje v povinnosti nahradit škody způsobené svým zaměstnancům každým protiprávním jednáním, jehož se dopustila jako zaměstnavatel (viz rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Komise v. Petrilli, T-143/09 P, EU:T:2010:531, bod 46 a citovaná judikatura).
- 74 Vzhledem k tomu, že prvnímu žalobnímu důvodu bylo vyhověno, jsou rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti protiprávní. První podmínka vzniku odpovědnosti EIOPA, a sice protiprávnost vytýkaného jednání, je tedy splněna.
- 75 Pokud jde o další dvě podmínky, skutečný vznik škody a příčinnou souvislost, je třeba rozlišovat mezi majetkovou a nemajetkovou újmou.

K majetkové újmě

- 76 Pokud jde o majetkovou újmu, žalobkyně tvrdí, že zahrnuje částku odpovídající mzdě a dávkám, na které by měla nárok od okamžiku, kdy měla být její smlouva obnovena, a sice 16. ledna 2021, až do splnění povinností vyplývajících z rozsudku Tribunálu, navýšenou o úroky z prodlení s platbou a zohledňující podporu v nezaměstnanosti, kterou pobírala. Žádá rovněž o zpětnou platbu příspěvků do důchodového systému. Žalobkyně má za to, že zrušení rozhodnutí o neobnovení její smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti by mělo vést k obnovení její smlouvy se zpětným účinkem a že rozhodnutí o obnovení bude mít za účinek náhradu této majetkové újmy.

- 77 Žalobkyně dodává, že pokud by Tribunál učinil závěr, že ztratila příležitost na obnovení své smlouvy, byla tato příležitost vážná a její pravděpodobnost vysoká. Vyčísluje tuto ztrátu příležitosti na 90 %, což je sazba, která by se měla použít na částku, již by obdržela, kdyby byla ještě zaměstnána, a to po přiměřenou dobu.
- 78 EIOPA odpovídá, že i kdyby Tribunál musel zrušit rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti, splnění povinností vyplývajících z rozsudku nevede k obnovení smlouvy *ipso jure* a žalobkyně nesprávně tvrdí, že má subjektivní právo na obnovení své smlouvy. Mimoto nedošlo k žádnému pochybení ani protiprávnímu jednání a žalobkyně se nemůže dovolávat legitimního očekávání obnovení své pracovní smlouvy.
- 79 Úvodem je třeba připomenout, že pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci přiznaná unijnímu soudu čl. 91 odst. 1 služebního řádu jej pověřuje úplným rozhodnutím o sporech, které mu byly předloženy. Touto pravomocí má být soudům Unie zejména umožněno zabezpečit praktickou účinnost jimi vydaných zrušovacích rozsudků ve sporech týkajících se veřejné služby, takže pokud nestačí zrušení vadného rozhodnutí orgánu oprávněného ke jmenování k prosazení práv dotyčného úředníka nebo k účinnému hájení jeho zájmů, může mu unijní soud přiznat náhradu škody i bez návrhu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. května 2010, Gogos v. Komise, C-583/08 P, EU:C:2010:287, body 49 a 50). Téže pravomoci může využít, když žalobce nemůže mít užitek ze splnění povinností vyplývajících ze zrušení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. září 2015, EMA v. Drakeford, T-231/14 P, EU:T:2015:639, bod 47).
- 80 Je třeba uvést, že tvrzená majetková újma zahrnuje dvě různé složky. První složka, uplatněná jako hlavní, spočívá ve ztrátě odměny, na kterou by žalobkyně měla nárok, kdyby její smlouva byla obnovena. Žalobkyně má za to, že tato škoda by měla být nahrazena přijetím rozhodnutí o obnovení smlouvy se zpětným účinkem, přičemž EIOPA by jí v takovém případě vyplatil peněžní částky, o které byla protiprávně připravena, se zohledněním podpory v nezaměstnanosti, kterou ostatně pobírala. Druhá složka majetkové újmy, uplatňovaná podpůrně pro případ, že by nebylo uznáno, že žalobkyně měla právo na obnovení své smlouvy, spočívá ve ztrátě příležitosti získat toto obnovení. Žalobkyně má za to, že tato škoda by mohla být nahrazena uložením povinnosti EIOPA, aby jí zaplatil náhradu škody vypočtenou s použitím sazby 90 %, což je procentní podíl, který podle jejího názoru představuje příležitost, že její smlouva bude obnovena, na tytéž částky, jako jsou částky uvedené z titulu předchozí složky majetkové újmy.
- 81 Pokud jde o první složku tvrzené majetkové újmy spočívající ve ztrátě odměny, je třeba úvodem uvést, že žalobkyně nemůže platně podložit svá návrhová žádání směřující k náhradě škody, která byla podána současně s jejími návrhovými žádáními směřujícími proti rozhodnutí o neobnovení smlouvy a proti rozhodnutí o zamítnutí její stížnosti, když tvrdí, že zrušení uvedených aktů musí mít za následek obnovení její smlouvy se zpětnou účinností s tím důsledkem, že jí EIOPA vyplatí částky, o které byla protiprávně připravena po uplynutí doby platnosti její předchozí smlouvy. Tato argumentace, kdyby byla přijata, by v okamžiku vyhlášení tohoto zrušujícího rozsudku učinila návrh na náhradu škody spočívající ve ztrátě odměny bezpředmětným. Tuto argumentaci ostatně nelze přijmout. Je pravda, jak bylo připomenuto v bodě 79 výše, že unijní soud může využít své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, která je mu svěřena ve sporech majetkoprávní povahy, a to i v rámci pouhých návrhových žádání směřujících ke zrušení, pokud zrušení nesprávného právního rozhodnutí přijatého příslušným orgánem nepostačuje k uplatnění práv dotyčného úředníka nebo k účinnému hájení jeho zájmů, přičemž soud může být případně vyzván k výkonu této pravomoci žalobcem, který prohlásí, že nemůže mít užitek ze splnění povinností vyplývajících ze zrušení aktu. V projednávané věci však nelze EIOPA uložit, aby učinil to, co žalobkyně požaduje, a sice aby ji znovu zaměstnal se zpětnou účinností, neboť protiprávnost

konstatovaná v bodě 67 výše neznamena, že bude automaticky opětovně přijata, ale pouze to, že hodnotící zpráva za rok 2019 bude dokončena a žádost o obnovení smlouvy bude znovu posouzena. Hlavní argument žalobkyně na podporu jejího návrhu na náhradu majetkové újmy spojené se ztrátou odměny tudíž nemůže obstát.

- 82 Kromě toho, pokud jde o první složku tvrzené majetkové újmy, je třeba uvést, že ztráta odměny je inherentní jakémukoliv ukončení smlouvy na dobu určitou, přičemž je zde ještě upřesněno, že obnovení takové smlouvy není právem, ale pouhou možností (viz body 48 a 49 výše). Vzhledem k neexistenci jakéhokoliv přesného a konkrétního ujištění ze strany EIOPA, pokud jde o obnovení smlouvy žalobkyně, nemohla posledně uvedená očekávat, že bude nadále pobírat odměnu po skončení své smlouvy na dobu určitou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. září 2019, Manéa v. CdT, T-225/18, nezveřejněný, EU:T:2019:595, bod 130). Z tohoto důvodu nelze rovněž tvrdit, že by zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti mělo na základě článku 266 SFEU za následek přijetí nového rozhodnutí se zpětnou účinností, kterým by EIOPA obnovil smlouvu žalobkyně. Proto musí být návrh na náhradu škody spočívající ve ztrátě odměny zamítnut.
- 83 Pokud jde o druhou složku tvrzené majetkové újmy spočívající ve ztrátě příležitosti, z ustálené judikatury vyplývá, že k tomu, aby mohla být tato újma zjištěna a vedla k náhradě škody, musí být skutečná a konečná (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. února 2008, Komise v. Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, body 54 a 55; ze dne 5. října 2004, Eagle a další v. Komise, T-144/02, EU:T:2004:290, bod 165, a ze dne 24. října 2018, Fernández González v. Komise, T-162/17 RENV, nezveřejněný, EU:T:2018:711, bod 110).
- 84 Nejprve je třeba přezkoumat podmínku týkající se skutečné povahy ztráty příležitosti.
- 85 Úvodem je třeba připomenout, že za účelem posouzení skutečné povahy ztráty příležitosti je třeba vycházet z data, ke kterému bylo přijato rozhodnutí o neobnovení smlouvy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. dubna 2016, CP v. Parlament, F-98/15, EU:F:2016:76, bod 82).
- 86 Podle judikatury je za účelem určení skutečné povahy ztráty příležitosti třeba zkoumat, zda je právně dostačujícím způsobem prokázáno, že žalobkyně byla připravena nikoli nutně o obnovení své smlouvy, a nikdy nebude moci prokázat, že by k němu došlo, ale o vážnou příležitost, že její smlouva bude obnovena, s tím důsledkem, že dotčené osobě vznikla majetková újma spočívající ve ztrátě příjmu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 5. října 2004, Eagle a další v. Komise, T-144/02, EU:T:2004:290, bod 165, a ze dne 24. října 2018, Fernández González v. Komise, T-162/17 RENV, nezveřejněný, EU:T:2018:711, bod 111).
- 87 Existence vážné příležitosti nezávisí na stupni pravděpodobnosti, že se tato příležitost uskuteční; tento aspekt se bere v úvahu, až když je její existence uznána, za účelem stanovení rozsahu utrpěné majetkové újmy a její náhrady (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. června 2006, Girardot v. Komise, T-10/02, EU:T:2006:148, bod 119, a ze dne 13. března 2013, AK v. Komise, F-91/10, EU:F:2013:34, bod 74). Bylo již rozhodnuto, že ztráta příležitosti odhadnutá na 50 % (rozsudek ze dne 6. června 2006, Girardot v. Komise, T-10/02, EU:T:2006:148, bod 119) nebo na 25 % (rozsudek ze dne 12. dubna 2016, CP v. Parlament, F-98/15, EU:F:2016:76, bod 83) nebo dokonce ztráta „zvláště nízké“ příležitosti (rozsudek ze dne 13. března 2013, AK v. Komise, F-91/10, EU:F:2013:34, bod 74) byla s ohledem na okolnosti těchto věcí dostatečně závažná k prokázání její skutečné povahy.

- 88 V projednávané věci ze spisu vyplývá, že v případě absence protiprávnosti rozhodnutí o neobnovení smlouvy nebylo možné vyloučit, že by smlouva žalobkyně byla obnovena, a to navíc na dobu neurčitou. Žalobkyně totiž pracovala pro EIOPA v okamžiku přijetí rozhodnutí o neobnovení smlouvy po dobu více než pět let a ze všech hodnotících zpráv vyplývá, že své služební povinnosti vykonávala uspokojivě. Rozhodnutí o neobnovení smlouvy navíc neuvádí, že by zájem služby nebo potřeby EIOPA při jeho přijetí bránily obnovení smlouvy žalobkyně. Z rozhodnutí o neobnovení smlouvy vyplývá, že bylo založeno hlavně na výkonech žalobkyně za rok 2019 a na její hodnotící zprávě za rok 2019, aniž byly zohledněny připomínky žalobkyně k této zprávě, která se nestala konečnou, což jsou skutečnosti, jež vedly Tribunál k rozhodnutí o protiprávnosti tohoto rozhodnutí. Tyto úvahy představují řadu dostatečně přesných a věrohodných skutečností, aby bylo prokázáno, že žalobkyně měla v roce 2020 v rámci řízení o obnovení smlouvy konkrétní a dostatečně vážnou, jinak řečeno skutečnou, příležitost, že její smlouva bude obnovena na dobu neurčitou i s ohledem na ustanovení, jimiž se řídí postup obnovení smlouvy, bez ohledu na širokou posuzovací pravomoc v oblasti obnovení pracovní smlouvy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. prosince 2020, VP v. Cedefop, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 196). Právě tato příležitost byla v roce 2020 ztracena z důvodu protiprávnosti související s použitím nedokončené hodnotící zprávy, jak bylo uvedeno v bodě 67 výše.
- 89 Zadruhé je třeba zkoumat konečnou povahu tvrzené ztráty příležitosti.
- 90 Úvodem je třeba připomenout, že konečná povaha ztráty příležitosti se posuzuje k okamžiku, kdy unijní soud rozhoduje s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, včetně skutečností, které nastaly po přijetí protiprávního aktu, jenž způsobil újmu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. června 2006, Girardot v. Komise, T-10/02, EU:T:2006:148, bod 50, ve kterém je zohledněna skutečnost, že pracovní místa, o níž se žalobkyně ucházela, byla od té doby obsazena, a ze dne 14. července 2021, Carbajo Ferrero v. Parlament, T-670/19, nezveřejněný, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2021:435, bod 164, v němž byly zohledněny události, ke kterým ještě v okamžiku vyhlášení rozsudku Tribunálu nedošlo, jako je brzký odchod žalobce do důchodu).
- 91 V projednávané věci je třeba za účelem posouzení této konečné povahy zkoumat, zda ke dni vyhlášení tohoto rozsudku a s ohledem na opatření vyplývající z tohoto rozsudku, která musí přijmout EIOPA, žalobkyně definitivně ztratila příležitost, aby byla její smlouva obnovena po uplynutí doby platnosti této smlouvy, tedy od 16. ledna 2021 (rozsudek ze dne 14. července 2021, Carbajo Ferrero v. Parlament, T-670/19, nezveřejněný, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2021:435, bod 164; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 27. října 1994, C v. Komise, T-47/93, EU:T:1994:262, bod 52).
- 92 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 266 SFEU je orgán, instituce nebo jiný subjekt, jehož akt byl prohlášen za neplatný, povinen přijmout opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku. Žalovaný orgán je tedy na základě tohoto ustanovení povinen přijmout nezbytná opatření k odstranění účinků zjištěných protiprávností (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. dubna 2002, Campolargo v. Komise, T-372/00, EU:T:2002:103, bod 109 a citovaná judikatura). Byl-li zrušený akt již vykonán, odstranění jeho účinků v zásadě vyžaduje, aby byl obnoven právní stav, v jakém se žalobce nacházel před jeho přijetím (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. března 2004, Girardot v. Komise, T-10/02, EU:T:2004:94, bod 84 a citovaná judikatura).

- 93 Povinnost administrativy přijmout opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku však nutně nevyklučuje, aby ztráta příležitosti žalobce, jenž dosáhl zrušení rozhodnutí, které se jej týká, byla konečná. Nemohou-li mít opatření ke splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku, která musí administrativa přijmout, aby vyhověla věci rozsouzené, užitečný účinek ve smyslu judikatury citované v bodě 79 výše, jelikož žalobci neskýtají stejnou možnost být uspokojen, jako kdyby ke zjištěné protiprávnosti nedošlo, může soud konstatovat konečnou povahu tvrzené ztráty příležitosti a uložit administrativě její náhradu.
- 94 Ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 14. července 2021, Carbajo Ferrero v. Parlament (T-670/19, nezveřejněný, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2021:435, bod 164), přestože administrativa ještě nepřijala opatření ke splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku, Tribunál přiznal náhradu za ztrátu příležitosti být jmenován na místo ředitele „dříve“, a sice ke dni oznámení rozhodnutí o odmítnutí přihlášky žalobce a jmenování jiného kandidáta. Soud pro veřejnou službu rovněž přiznal náhradu za ztrátu příležitosti být potvrzen ve funkci vedoucího oddělení dříve, když uznal, že následné jmenování žalobce na místo vedoucího oddělení nemůže představovat přiměřené zadostiučinění za předchozí účinky zrušeného rozhodnutí o jeho nepotvrzení (rozsudek ze dne 12. dubna 2016, CP v. Parlament, F-98/15, EU:F:2016:76, bod 76).
- 95 Ve sporech týkajících se rozhodnutí o zamítnutí přihlášek Tribunál rozhodl, že konečná povaha ztráty příležitosti být přijat do zaměstnání vyplývá z ochrany práv třetích osob, jejichž přihlášky na dotčená pracovní místa byly přijaty (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. června 2006, Girardot v. Komise, T-10/02, EU:T:2006:148, bod 49, a ze dne 24. října 2018, Fernández González v. Komise, T-162/17 RENV, nezveřejněný, EU:T:2018:711, bod 91), a nikoli nemožnost administrativy právně napravit protiprávnost, k níž došlo.
- 96 Ve věci týkající se neobnovení smlouvy Tribunál uznal možnost nahradit ztrátu příležitosti dotyčného dočasného zaměstnance, že jeho smlouva bude obnovena, i když administrativa ještě neměla příležitost přijmout opatření ke splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku (rozsudek ze dne 16. prosince 2020, VP v. Cedefop, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 197).
- 97 Z tohoto nastínění judikatury vyplývá, že konečná povaha ztráty příležitosti nepředpokládá, že administrativa nemůže právně napravit protiprávnost svých aktů. Tuto povahu lze konstatovat v případě, kdy s ohledem na všechny okolnosti projednávané věci, i když administrativa ještě může přijmout opatření umožňující napravit způsobenou protiprávnost, jsou tato opatření zbavena užitečného účinku pro žalobce tím, že by mu nepřinesla stejnou příležitost, o jakou jej tato protiprávnost zbavila.
- 98 O takový případ se jedná v projednávané věci. Zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy totiž samo o sobě neznamená opětovné přijetí žalobkyně k EIOPA ke dni nabytí účinnosti tohoto rozhodnutí. Na rozdíl od rozhodnutí o vyloučení úředníka nebo zaměstnance se smlouvou na dobu neurčitou nepřerušilo rozhodnutí o neobnovení pracovní smlouvy pracovní poměr, který by bez tohoto zásahu pokračoval. Administrativa tedy může dospět k závěru, že nové rozhodnutí, které jí přísluší přijmout v návaznosti na tento rozsudek, bude vyvolávat účinky pouze do budoucna. Dále i za předpokladu, že by EIOPA v návaznosti na zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy Tribunálem přijal nové rozhodnutí, kterým se prodlužuje platnost smlouvy žalobkyně od uplynutí doby platnosti její předchozí smlouvy, toto rozhodnutí by pro žalobkyni nemělo užitečný

účinek na období od uplynutí její předchozí smlouvy do přijetí nového rozhodnutí. Žalobkyně totiž není oprávněna požadovat za toto období vyplácení své odměny a může vykonávat funkce v rámci EIOPA až od okamžiku, kdy bude do této agentury znovu přijata.

- 99 S ohledem na všechny okolnosti projednávané věci je tedy žalobkyně oprávněna tvrdit, že s konečnou platností ztratila příležitost – kterou by měla, pokud by nedošlo k protiprávnosti zjištěné v tomto rozsudku – aby její smlouva byla obnovena ke dni uplynutí doby její platnosti.
- 100 Na základě těchto skutečností je tedy třeba mít za to, že protiprávnosti, kterých se dopustil EIOPA, zcela jistě zbavily žalobkyni skutečné příležitosti, že její pracovní poměr s EIOPA bude bez přerušení prodloužen od 16. ledna 2021 v návaznosti na uplynutí platnosti její smlouvy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. října 2018, Fernández González v. Komise, T-162/17 RENV, nezveřejněný, EU:T:2018:711, bod 117). Druhá podmínka vzniku odpovědnosti EIOPA je tedy splněna.
- 101 Tato újma je způsobena protiprávností jednání EIOPA, které žalobkyni s jistotou připravilo o vážnou příležitost na obnovení její smlouvy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. října 2018, Fernández González v. Komise, T-162/17 RENV, nezveřejněný, EU:T:2018:711, bod 111). Třetí podmínka vzniku odpovědnosti EIOPA týkající se příčinné souvislosti mezi dovolávanou protiprávností a tvrzenou újmou je tedy rovněž splněna, a je tedy třeba určit výši náhrady, která má být vyplacena z titulu ztráty příležitosti.
- 102 Podle judikatury ke stanovení výše náhrady újmy způsobené ztrátou takové příležitosti je třeba po určení povahy příležitosti, o níž byl úředník nebo zaměstnanec připraven, určit datum, od něhož mohl tuto příležitost mít, dále ohodnotit uvedenou příležitost a konečně upřesnit, jaké finanční následky pro něj ze ztráty této příležitosti vyplynuly (viz rozsudek ze dne 24. října 2018, Fernández González v. Komise, T-162/17 RENV, nezveřejněný, EU:T:2018:711, bod 118 a citovaná judikatura).
- 103 Je-li to možné, má být příležitost, o níž byl úředník nebo zaměstnanec připraven, určena objektivně v podobě matematického koeficientu vycházejícího z podrobné analýzy. Pokud však uvedenou příležitost nelze tímto způsobem kvantifikovat, může být způsobená újma ohodnocena *ex aequo et bono* (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. října 2018, Fernández González v. Komise, T-162/17 RENV, nezveřejněný, EU:T:2018:711, body 119 až 121 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 16. prosince 2020, VP v. Cedefop, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 199).
- 104 Žalobkyně vyčíslila částku, která měla sloužit jako základ pro výpočet výše náhrady škody související se ztrátou příležitosti. Toto vyčíslení však nelze přijmout. Tuto příležitost totiž nelze správně vyčíslit a upřesnit finanční důsledky ztráty příležitosti z důvodu, že správný výpočet majetkové újmy žalobkyně závisí na různých hypotézách, zejména pokud jde o směr nového rozhodnutí přijatého EIOPA s ohledem na tento rozsudek, celkovou délku služby žalobkyně v rámci EIOPA nebo její povýšení. Proto je třeba s ohledem na všechny okolnosti věci vyčíslit újmu *ex aequo et bono* (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. prosince 2020, VP v. Cedefop, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 200 a citovaná judikatura).
- 105 Za okolností projednávané věci bude učiněno správné posouzení úplné majetkové újmy vzniklé žalobkyni z důvodu ztráty příležitosti, že její pracovní poměr s EIOPA bude bez přerušení prodloužen, tj. ztráty příležitosti, že její smlouva bude obnovena od 16. ledna 2021 v důsledku ukončení její předchozí smlouvy, tím, že bude EIOPA uloženo, aby jí *ex aequo et bono* zaplatil

paušální částku ve výši 10 000 euro. Tento paušální odhad zohledňuje zejména platovou třídu žalobkyně, období od skončení platnosti její smlouvy až do přijetí nového rozhodnutí EIOPA s ohledem na tento rozsudek, na skutečnost, že zastávala své pracovní místo po dobu šesti let, na skutečnost, že její hodnotící zprávy byly uspokojivé a na pobírané příspěvky v nezaměstnanosti.

K nemajetkové újmě

- 106 Žalobkyně tvrdí, že utrpěla nemajetkovou újmu vyplývající zprvce z toho, že jí rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti způsobily nervové zhroucení a poškození zdraví, zadruhé z negativního posouzení jejích výkonů v hodnotící zprávě za rok 2019 a z rozhodnutí o neobnovení smlouvy, jež narušilo její důstojnost, pověst a sebeúctu, a zatřetí z nejistoty způsobené ztrátou možnosti odpracovat deset let služby, aby mohla požádat o starobní důchod. Její nemajetková újma je ohodnocena *ex aequo et bono* na 10 000 eur.
- 107 EIOPA odpovídá, že záporná hodnocení výkonů žalobkyně a rozhodnutí o neobnovení její smlouvy nemohou být považována za rozhodnutí zakládající nemajetkovou újmu. Kromě toho ztráta možnosti pobírat starobní důchod je pouhou hypotézou, neboť i kdyby byla smlouva žalobkyně obnovena, neexistuje žádná jistota, že by odpracovala deset let služby nutných pro tyto účely.
- 108 Zprvce, pokud jde o nemajetkovou újmu vyplývající podle žalobkyně ze skutečnosti, že rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti jí způsobila nervové zhroucení a poškození zdraví, je třeba zdůraznit, že podle ustálené judikatury platí, že pokud návrhová žádání na náhradu škody vycházejí z protiprávnosti zrušeného aktu, což je případ projednávané věci, představuje zrušení, o němž rozhodl Tribunál, samo o sobě přiměřenou a v zásadě dostatečnou náhradu veškeré nemajetkové újmy, kterou žalobce mohl utrpět (viz rozsudek ze dne 18. září 2015, *Wahlström v. Frontex*, T-653/13 P, EU:T:2015:652, bod 82 a citovaná judikatura), ledaže žalobce prokáže, že utrpěl nemajetkovou újmu, která nemůže být tímto zrušením zcela nahrazena (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. prosince 2013, *CH v. Parlament*, F-129/12, EU:F:2013:203, bod 64 a citovaná judikatura).
- 109 V této souvislosti bylo rozhodnuto, že zrušení aktu, pokud je zbaveno veškerého užitečného účinku, nemůže samo o sobě představovat přiměřenou a dostatečnou náhradu veškeré nemajetkové újmy způsobené zrušením aktem (rozsudky ze dne 15. ledna 2019, *HJ v. EMA*, T-881/16, nezveřejněný, EU:T:2019:5, bod 60, a ze dne 9. března 2010, *N v. Parlament*, F-26/09, EU:F:2010:17, bod 107).
- 110 V projednávané věci nemůže zrušení rozhodnutí o neobnovení smlouvy z důvodu mezí jeho užitečného účinku uvedených v bodě 98 výše představovat samo o sobě dostatečnou nápravu a jiné než materiální důsledky neobnovení smlouvy, zejména pak důsledky pro zdraví žalobkyně, nemohou být snadno napraveny (viz rozsudek ze dne 16. prosince 2020, *VP v. Cedefop*, T-187/18, nezveřejněný, EU:T:2020:613, bod 205 a citovaná judikatura).
- 111 V tomto ohledu žalobkyně právně dostačujícím způsobem prokázala, že utrpěla nemajetkovou újmu a že tato újma jí byla způsobena rozhodnutím o neobnovení smlouvy a rozhodnutím o zamítnutí stížnosti, jakož i okolnostmi, které provázely přijetí těchto rozhodnutí, jež lze přičíst EIOPA. Od 16. července 2020, den po přijetí rozhodnutí o neobnovení pracovní smlouvy, totiž měla pracovní volno z důvodu nemoci a předložila Tribunálu lékařské potvrzení, které dokládá, že trpí úzkostí a depresemi a že podstoupila léčbu. EIOPA nezpochybňuje situaci plnou stresu

a úzkosti, v níž se žalobkyně nacházela, a nevyjadřuje se ani k předloženým lékařským potvrzením, ale omezuje se na poznámku, že existují dostatečné důvody pro neobnovení smlouvy žalobkyně.

- 112 Žalobkyni tudíž vznikla nemajetková újma přičitatelná EIOPA, která nemůže být plně odčiněna zrušením rozhodnutí o neobnovení smlouvy a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti.
- 113 Zadržé žalobkyně nemůže tvrdit, že negativní hodnocení jejích výkonů v hodnotící zprávě za rok 2019 a v rozhodnutí o neobnovení smlouvy jí rovněž způsobilo nemajetkovou újmu. V tomto rozsudku totiž zaprvé není rozhodnuto, že hodnotící zpráva za rok 2019 je protiprávní, ale je pouze konstatováno, že není dokončená, a zadržé žalobkyně neprokázala, v čem tato zpráva a rozhodnutí o neobnovení smlouvy obsahují výslovně negativní posouzení jejích schopností, které by jí mohlo ranit a narušit její důstojnost, pověst a sebeúctu nad rámec objektivního hodnocení dočasného zaměstnance jeho nadřízeným (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. prosince 2010, Komise v. Strack, T-526/08 P, EU:T:2010:506, bod 108 a citovaná judikatura, a ze dne 9. března 2010, N v. Parlament, F-26/09, EU:F:2010:17, body 103 a 104 a citovaná judikatura).
- 114 Zatřetí se žalobkyně nemůže domáhat ani náhrady nemajetkové újmy související s nejistotou způsobenou ztrátou možnosti dosáhnout deseti let služby, aby mohla uplatnit nárok na starobní důchod. Vzhledem k tomu, že EIOPA v rámci plnění povinností vyplývajících z tohoto rozsudku přísluší rozhodnout o obnovení smlouvy žalobkyně, což by jí mohlo poskytnout možnost pokračovat v nabývání nároků na důchod, je její návrhové žádání v tomto ohledu předčasné.
- 115 Zvláštní okolnosti projednávané věci uvedené v bodech 110 a 111 výše budou tudíž správně zohledněny stanovením náhrady nemajetkové újmy utrpěné žalobkyní *ex aequo et bono* na výši 5 000 euro.

K nákladům řízení

- 116 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 117 Vzhledem k tomu, že žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení a EIOPA neměl v podstatné části ve věci úspěch, je důvodné uložit EIOPA náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

- 1) Rozhodnutí Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) ze dne 15. července 2020 o neobnovení smlouvy dočasného zaměstnance SU se zrušuje.**
- 2) Rozhodnutí EIOPA ze dne 11. února 2021, kterým se zamítá stížnost SU, se zrušuje.**
- 3) EIOPA se ukládá povinnost zaplatit 10 000 euro jako náhradu majetkové újmy způsobené SU.**

- 4) EIOPA se ukládá povinnost zaplatit 5 000 euro jako náhradu nemajetkové újmy způsobené SU.**
- 5) Ve zbývající části se žaloba zamítá.**
- 6) EIOPA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Gervasoni

Madise

Martín y Pérez de Nanclares

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 14. prosince 2022.

Podpisy.